

БОРБА С ПАЛЦИ

Животът не е игра с нулев резултат

Цитати

Трябва да се държим заедно, иначе със сигурност ще пропаднем поотделно.
- Бенджамин Франклин, изобретател и държавник

Сътрудничеството е единственото спасение за човечеството.
- Бъртран Ръсел, философ

Връзка с климата

Повечето държави в света признават, че е необходимо да се намали количеството парникови газове, изпускани в атмосферата. Но доста от замърсителите смятат, че могат да накарат някой друг да предприеме краткосрочните жертви, свързани с по-ниските емисии. Гледните точки са различни. Бедните страни твърдят, че проблемът е причинен от богатите, така че индустриализираните нации трябва да направят най-големите стъпки. Страните с голямо население искат да се определи квота на човек, малките нации предпочитат квотата да бъде разпределена за всяка държава. Развиващите се страни се стремят да получат необходимите технологии, за да развият енергия от невъглеродни източници. Богатите държави декларират, че им трябва повече време, за да направят големите промени.

И така хората живеят с илюзията, че някой друг може да реши проблема, че няма да са необходими сътрудничество и общи лишения, че всеки ще бъде по-добре, ако другите могат да бъдат убедени да приемат всички необходими ограничения. Неефективността на последните срещи на високо равнище по изменението на климата е ярка илюстрация – всяка страна твърди, че е в конкурентна ситуация с други и смята, че може да бъде свободен играч, като се възползва от промените, направени от други, без самата тя да поема големи разходи.

За тази игра

Едно е да говорим за умозрителни модели, а друго е да ги видим в действие. Играта, елегантно и с малко хумор, показва последствията от хипотезата, че животът е игра с нулев резултат. Играта е забавна, но може да постави основата за сериозна дискусия.

Брой участници	Това е масова игра по двойки. Ако има нечетен брой хора в една група, един човек може да участва в състезание по борба с палци с двама души едновременно.
Време	Десет до двадесет минути.
Място	Играта обикновено се изпълнява от хора от публиката, стоящи по местата си.
Материали	Не са необходими, освен ако не използвате маркер и учебна дъска за писане по време на обобщението и дискусията.
Предварителна подготовка	Не е необходима.

Указания как да проведем играта

1

Помолете участниците да си намерят партньор, за предпочитане като се обърнат към човека до тях. Ако има нечетен брой хора, ръководещият играта може да участва или един човек може да се бори с двама едновременно, с двете ръце. За да започнете, трябва всеки участник да определи с кого ще играе.

2

Обяснете: „**Сега всички ще участваме в едно просто състезание, наречено борба с палци. През следващите няколко минути целта ви ще бъде да получите колкото можете повече точки. Допустимо е по време на тази игра да бъдете абсолютен егоист.**“

Извикайте някой, който да ви помогне да демонстрирате как се играе играта. Добре е да изберете участник, който е настроен да използва агресивен стил на игра. Когато вашият партньор е пред публиката, с пръстите на дясната си ръка хванете пръстите на неговата или на нейната дясна ръка.

Пояснете: „**По време на играта всеки от вас ще има за цел да вземе колкото се може повече точки за себе си. За да отбележите всяка точка, трябва за кратко да хванете или да натиснете палеца на опонента си.**“

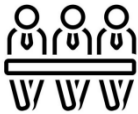
Демонстрирайте за секунди сложни финтове и борба с партньора си, за да илюстрирате агресивен процес. Направете така, че да можете да закачите палеца на другия между палеца и средата на показалеца си. Направете пауза и вдигнете ръцете си: „**Това, което направих, ще ми даде една точка. Но тъй като искам много точки, веднага ще се опитам отново да хвана палеца на опонента си.**“

3

След като завършите демонстрацията, обявете: „**Когато кажа „Старт!“, ще играете петнадесет секунди. Всеки от вас брой честно собствените си спечелени точки!**“

Точната продължителност на играта не е от решаващо значение. За да прецените времето, можете да използвате хронометър.

Обобщение и дискусия

Когато участниците спрат, кажете: „**Сега ще видим как сте се справили. Всеки, който е взел три или повече точки, да вдигне ръка.**“ Вероятно около половината ще вдигнат ръка. Направете пауза. След това, нека вдигне ръка всеки, който има шест или повече точки. Ще има десет или повече вдигнати ръце. След нова пауза – вдигнатите ръце ще са петнадесет или повече... Когато само една или две двойки все още вдигат ръце, попитайте ги: „**Колко точки получихте?**“ Това ще бъде доста голям брой, може би двадесет до тридесет. Поканете ги да покажат техниката си. Почти сигурно те ще демонстрират кооперативен подход, при който първо единият, а след това другият спуска палеца си, така че партньорът да може бързо да го закачи.

Направете пауза за момент, докато участниците седнат. Кажете: „**Очевидно кооперативният подход позволява и на двамата участници в играта да получат много повече точки. И все пак почти всички тук автоматично решиха, че трябва да се състезават. Те приеха да играят с нулев резултат – «ако ти получиш повече, аз получавам по-малко».** Всъщност ситуацията беше: или и двамата получавате много точки, или и двамата получавате само няколко. Какви прилики виждате между това упражнение и преговорите за изменението на климата? Как можете да промените характера на дискусията за изменението на климата, така че народите да бъдат подтикнати да си сътрудничат, вместо да се конкурират?“

Отделете допълнителни 10-15 минути за обсъждане на тази игра.

Отбележете: „**Вие сте интелигентна, социално отговорна група хора. Когато група като вашата възприема предимно губеща стратегия, както направиха повечето от вас, трябва да има някои основни структурни причини. Нека видим какви са. Кой бяха факторите, които накараха повечето от вас автоматично да възприемат състезателно поведение?**“

Направете пауза и дайте на участниците минута време да помислят върху това. Вземете маркер и застанете до учебна дъска (или флипчарт). Обикновено някой ще предложи обяснение. Вашата задача сега е да подканите групата да предложи множество различни фактори, които вие формулирате и записвате на дъската.

Обобщете накрая, че тези фактори характеризират и повечето преговори, свързани с изменението на климата.

Тази игра е адаптиран вариант на **Thumb Wrestling Game (The Climate Change Playbook, Dennis Meadows, Linda Booth Sweeney, and Gullian Martin Mehers)**